

- ✓ Paragraf Türü
- ✓ Düşünceyi Geliştirme Yolları

ETKİNLİK 1: Paragraf Türü

Aşağıdaki paragraf türlerini belirleyerek karşlarına yazınız? (Tanıtma-Betimleme-Öyküleme)

1.	Psikoloji, davranışları inceleyen bilim dalıdır. Psikologlar, duygular, yaratıcılık, öğrenme, kişilik, bellek, zekâ testleri, insanlar arası ilişkiler, insanların çevreyle ilişkisi, istatistik, araştırma yöntemleri ve daha pek çok konuda eğitim alır. Bu nedenle psikologlar çok çeşitli alanlarda çalışabilir. Bazen de anketler ya da testler uygularlar. Elde ettikleri bilgiler sayesinde insanların değişen ihtiyaçlarına uygun yeni yaklaşımlar, çözümler geliştirilmesine katkıda bulunurlar.
2.	Hüseyin Usta terzilik mesleğine çıraklıktan gelerek başlamış, yıllar sonra da şehir merkezinde bir pasajda kendi iş yerini açmıştı. İş yeri çok küçük olmasına rağmen ustalığı oldukça takdir edilmiş hatta çok uzak yerlerden bile müşterileri gelmeye başlamıştı. Her sabah gün aydınlanmadan yola koyulur, rızkın erken saatlerde dağıtıldığına inanılırdı. Her sabah iş yerini açar, çayı demlenirken de temizliğini yapardı.
3.	O sıcak yaz günlerinin birinde mahalleye oldukça eski model, mavi, kasasının boyaları yer yer kalkmış eski Türk filmlerinden çıkmış gibi görünen bir kamyon geldi. Kamyonun kasasındaki tahtaların birçoğu kırık. Kamyonun içinden bıyıkları sararmış, orta boylu, oldukça zayıf bir adam indi. Üzerine bol gelen gömleğinin üstten iki düğmesi açmış, tam ensesine de terini alsın diye bir mendil sıkıştırmıştı.

Tanıtma

Öyküleme

Betimleme

ETKİNLİK 2: Paragraf Türü

Eski bir müzik dükkânında, vitrin köşesinde tozlanmış bir piyano duruyordu. Piyanoyu gören Ada'nın içi titredi, yıllar önce bırakmak zorunda kaldığı müziği hatırlamıştı. Parmakları o anda eski anılara, kaybolmuş melodilere kayar gibi oldu. İçeri girdi ve piyanonun başına oturdu. İlk notaya dokunduğunda, küçükken bestelemeye çalıştığı melodiyi hatırladı. Ancak nota eksikti, o zamanlar tamamlayamadığı bir parça gibi... Yıllar sonra burada eski melodisini tamamlama fırsatını yakalamıştı.

Engelibeli ve dağlık bir ülke olan Moğolistan'ın denizden ortalama yüksekliği 1.580 metredir. Moğolistan' da bozkırlar çok geniş bir alanı kaplar. Ayrıca ülkede dünyanın en büyük beşinci çölü olan Gobi Çölü'nün büyük bir kısmı yer alır. Bu çölde sıcaklık yıl boyunca -40 ile 45 °C arasında değişir. Hiç akarsu bulunmayan bu büyük çölde tuz gölleri yer alır. Gobi Çölü'nde birçok dinazor fosili bulunmuştur. Çöl, ayı, ceylan, at ve develer için uygun bir yaşam ortamı sunar.

Bu metinler aşağıdaki paragraf türleri ile eşleştirildiğinde hangisi boşta kalır?

Tanıtma

Öyküleme

Betimleme

ETKİNLİK 3: Düşünceyi Geliştirme Yolları

Aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarını metinler ile eşleştiriniz.

1.	Gelecekte bir gün insanlar dünya dışında bir gezegende yaşayacak olurlarsa o gezegen çok yüksek bir olasılıkla Mars olacak. Fakat Mars insanlar için pek çok tehlikeyi barındırıyor. Örneğin Güneş'in yaydığı radyasyondan çok fazla etkilenmesi, atmosferinin solumaya elverişli olmaması, yüksek sıcaklık farklarının olması bu tehlikelerden bazıları. O yüzden de uygun kıyafetler olmadan Mars yüzeyinde yaşamak şimdilik mümkün görünmüyor.	a.	Karşılaştırma
2.	Seramikler grubu içerisinde yerini alan porselen, seramik materyali ile sıkça karıştırılır. Seramik ve porselen arasındaki ilk fark, pişirme sıcaklığı olarak bilinir. Porselen ve seramik kıyaslandığında porselenin pişirme sıcaklığının seramikten yüksek olduğu görülür. Porselen ve seramik arasındaki bir diğer fark ise görünüm olarak öne çıkar. Seramik görünüm itibarıyla porselene göre daha pürüzlü bir yapıya sahiptir.	b.	Benzetme
3.	Evinin önüne koyduğu sandalyesinden çayırı izliyordu. Yağıştan dolayı kimse ineklerini çayıra çıkarmamıştı. Manzara bu haliyle usta bir ressamın fırçasından çıkmış tabloya benziyordu. Nurten Hanım getirdiği sehpanın üzerine çaydanlığı koyup kendi de eşinin yanına oturdu. Manzaranın güzelliğinin o da farkındaydı. Uzunca bir süre konuşmadan öylece kaldılar	c.	Örnekleme
4.	Batı Avustralya Üniversitesi ve Flinders Üniversitesinden bilim insanları 200 km ² 'lik bir alanı kaplayan ve 4.500 yaşında olduğu tahmin edilen eski ve inanılmaz derecede dayanıklı bir deniz otu buldu. Yapılan açıklamada, ekibin 180 kilometre aralıklı yerlerden deniz otu filizlerini incelediğini ve sonuç olarak tüm filizlerin tek bir bitkinin parçası olduğunu saptadığını ifade edildi.	d.	Tanımlama
5.	Laboratuvar denince genellikle mikroskop, cam balon, beher, deney tüpü ve bunsen ocağının olduğu, deneylerin yapıldığı yerler akla gelir. Laboratuvarlar bilimsel ve teknolojik araç ve gereçlerle çeşitli araştırmaların ve deneylerin yapıldığı yerlerdir. Araştırmalar ve deneyler soruların yanıtlarını bulmak, yeni ürünler geliştirmek ve sorunlara çözüm yolları bulmak gibi amaçlarla yapılır.	e.	Tanık Gösterme
6.	Kitaplarımda geleceğe hep umutla bakmam bazı eleştirmenler tarafından eleştirildi. Hayatın gerçeklerinden kopuk olduğum, olmayan bir dünyadan bahsettiğim söylendi. Aslında okuyucu beni bu eleştirilme sebeplerimden dolayı seviyor. Hiç unutmam George Orwell "Bize duymak istediklerimizi söyleyen kitapları severiz." demişti bir söyleşisinde. Okuyucu zaten hayatın acı tarafını görüp yaşıyor. Ben onları kitaplarımda daha yaşanılabilir bir dünyaya davet ediyorum o yüzden de benim eserlerimi sevip değer veriyorlar.	f.	Sayısal verilerden yararlanma

1.	c	2.	a	3.	b	4.	f	5.	d	6.	e
----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---